

פרשת תרומה

על הקשר שבין הפרשה לבין ההפטרה (מלכים א', פרק ה', פסוק כ"ו - פרק ו', פסוק י"ג) : "וְהָיָה נֶתֶן חֶכְמָה לְשִׁלְמָה כַּאֲשֶׁר דָּבָר לֹא וַיְהִי שָׁלֹם בֵּין חִירָם וּבֵין שִׁלְמָה וַיִּכְרְתוּ בְרִית שְׁנֵיהֶם".

הן בפרשה והן בהפטרה מדובר על הקמת בית ה', אולם ההשוואה מעמידה אותנו גם על כמה ההבדלים מהותיים:

א. בתקופת המדבר היה זה אוהל צנוע ואילו בימי שלמה הוקם בנין יציב ברוב פאר.

ב. בניית המשכן נסמכה על נדיבות הלב של בני ישראל, ואילו בניית המקדש בימי שלמה התבצעה באופן כפוי וכמס: "וַיַּעַל הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה מִסּ מִכָּל יִשְׂרָאֵל.." (כ"ז)

ג. המשכן, נבנה כולו בידי בני ישראל, ללא עזרה חיצונית. כך חוזק הקשר הפנימי בין כל חלקי העם – השבטים. לעומת זאת, בניית המקדש בימי שלמה, התקיימה תוך חיזוק 'קשרי החוץ' ושיתוף פעולה מלא עם העם השכן – צור. בני צור סייעו באספקת החומרים ובעבודה, הודות לשלום החם ששרר בין חירם ובין שלמה.

מבוסס על רעיון מתוך "חזון המקרא", הרב יששכר יעקובסון

לימוד נשים: 11:20-12:00

פרשת שבוע: הרב ארי

שבת פרשת תרומה		ימי החול	
הדלקת נרות	17:18	זמן תפילין / טלית	05:12 ← 05:19
מנחה	14:00	שחרית א'	06:00
שיעור הלכה אקטואלית		שחרית ב' (בביה"כ)	06:45
		שחרית ג' (בביה"ס)	08:20
שחרית א'	06:45	סוף זמן ק"ש	08:57 ← 09:02
שחרית ב'	08:30	מנחה א' (בחד"א)	13:15
מנחה 12:30, 13:30	17:18	מנחה וערבית	17:30
מנחה (בני-עקיבא)	14:30	שקיעה	17:43 ← 17:39
צאת השבת	18:14	ערבית	20:10

אחות תורנית: נטע בן עמי

שִׁבְת
שִׁלֹּם

התרומה לתרומה

"...מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לָבוֹ תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי." (שמות כ"ה ב'). שני צדדים לתרומה, הרצון והארגון:

מצד אחד: "יִדְבְּנוּ לָבוֹ" - חובה שהתרומה תעלה כתוצאה מרצונו הטוב של התורם ולא כתוצאה ממניפולציה או לחץ מיותר מצד המתרים.

ואילו מצד שני: "תִּיקְחוּ אֶת תְּרוּמָתִי" - שהמתרים לא ייצפו לאפס מאמץ מצדם, או לעבודה קלה מדי. על המתרים לקום ממקום מושבו, להתאמץ, לקחת את התרומה בכוחות עצמו ואפילו, לטרוח ולפגוש את התורם.

האמור לעיל הוא תנאי הכרחי, אך הוא ממש אינו מספיק.

על המתרים להתנהל בשקיפות מלאה ולדווח מראש באופן מפורט וגלוי, מה הם המשאבים הנדרשים לתרומה: "וְזֹאת הַתְּרוּמָה אֲשֶׁר תִּקְחוּ מֵאֵתָם זֶהָב וְכֶסֶף וְנֹחֶשֶׁת וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן..." (ג').

ולמה היא בדיוק משמשת: "וְעָשׂוּ לִי מִקְדָּשׁ וְשָׁכְנָתִי בְּתוֹכָם." (ח')

וגם זה אינו מספיק! חובה לדווח ולרשום בספרים באופן מדויק מיד לאחר הביצוע.

פרשת "פקודי", המסיימת את ספר שמות ומסכמת לפרטי פרטים את עבודת המשכן, מהווה דוגמא מצויינת לניהול ספרים נכון. משה ביחד עם אחיינו איתמר הכהן וראשי צוות ההקמה - בצלאל ואהליאב, יושבים על המספרים ומדווחים בספרים על תרומות בני ישראל. הם לא רק מסכמים את הכמויות, אלא גם טורחים לחלק את הדיווח על ההכנסות והשימושים לפי חלוקה לקבוצות, כמו: מתכות ובדים, ולתתי קבוצות, כמו: כסף, זהב, נחושת, תכלת, ארגמן ועוד.

רגע לפני חנוכת המשכן כשלהט הנתניה עוד באוויר והאופוריה אוחזת בכולם, משה עוצר הכל. הוא מקפיד על כתיבת דיווח ופרוטוקול מסודרים שישמרו לדורי דורות ויהיה ניתן לעיין בהם בניחותא ביום שבו תיאלם 'תרועת הפסטיבלים'. כל אחד מהתורמים שירצה לדעת בדיוק למה שימשה תרומתו יקבל תשובה ברורה, וזו זכותו המלאה.

התמורה לתרומה היא השקיפות והיושרה.

יורם קימלמן

לצנבר וניצן לנדאו מלף טוב
להולדת הבת
לרחלי ויחזקאל לנדאו
ולכל המשפחה האורחת
איחולים למחלות ולנחת!

טוב להודות

השבוע, רק מספר שעות לאחר שנדמו הדי הפיצוצים והיירוטים (לפי שעה לפחות...), התכנסנו במועדון לחבר לציין את סיום תפקידן של אתי קימלמן וחמי פיש מריכוז ועדת התרבות. דברי תודה רבים ומרגשים נשמעו, ומכל עבר עלתה התחושה שיש בהם רק **מקצת** שיבחן של השתיים. טוב להודות ולהלל את מי שעסקו בצרכי ציבור באמונה, בחול ובחג, בימי שמחה וזיכרון, בשיגרה ובחירום, העמיקו את שורשינו כאן וצבעו את חיינו בצבעים מיוחדים ומגוונים כל כך. לפניכם ברכתו של בוקי שנשמעה מפיה של חגית בן-עמי אפרים בערב.

דיווחה: חגית רפל

תודות לחמי ואתי

כבר משחר ילדותנו, אנחנו לומדים על קולטורה ועל תרבות, על הערך המוסף שלה בעיצוב האיש, ובנייתה של הדמות. כך גדלנו על ברכי ליפא, שלוימיק, יהודה ברט, אל עמי וסלנט, ותמיד תמיד התגאינו, איך התרבות בסעד נותנת לכולם מט. גדלנו על נשפי פורים, על חגי משק, ועל הלהקה המיתולוגית, ובעיקר על השותפות של כל כך רבים ועל ההשפעה הפסיכולוגית. שהופכת חבורה של חברים וחברות רבים, מרקע אחר ושונה, ליחידה אחת מגובשת, מלוכדת, ועם מרקם בונה. ואז לפני למעלה מעשור, עמסו את התרבות על שכמן בתנופה, חמי הצנועה החייכנית והשקטה, ואתי שכולה מרץ וסופה. היה זה במקביל פחות או יותר, לשינוי אורחות חיינו בסעד, תוך דאגה שהתרבות תיפגע, ושחם וחלילה לא נרווה נחת. אלא שהשתיים, בשלמות הדדית, שכאילו נולדה משחר הימים, הוכיחו ש"אם רוצים אין זו אגדה" ודאגו לנו לערבים נפלאים. הן הוסיפו, את הצגת פורים עם להב, ואת מרוץ סעד לבריאות, לצד המשך והעמקה, של טיולים הצגות, ימי זיכרון ועצמאות. הן ביחד עם צוות משלים, בנחישות בדבקות ובמרץ ואמונה, יצרו תרבות כל כך מגוונת, בהתחשבות, ברגישות ובתבונה. אז ברור אם כן שמגיעה להן תודה מכולנו, וברכות והוקרה, על שידעו להרביץ בכולנו, תרבות כל כך מגוונת יפה, ועשירה. מותר לכן לנוח על זרי הדפנה, ולהתגאות בעשייה למען החברה, ואנחנו נברך את הבאות אחריכן בברכת הצלחה מלאה ועשירה.

סיכום ופרידה

דברים שנשאה חמי בערב פרידה מרכזות ועדת תרבות שנערך ע"י חברי הקהילה

בדרך כלל אני יושבת בשקט ודואגת מראש שיהיה מי שיגיד את התודה.. הפעם לא השארתם לי ברירה ומילת התודה צריכה להיות שלי.. שלנו.

להיות רכזות תרבות בקיבוץ :

- לחלום בלילה שתאריך האירוע הגיע ושום דבר עוד לא מוכן, ובחלום אחר שהאירוע מתחיל ואתה לא מצליח להגיע.. ששכחתי להזמין את האומן וכולם מחכים.

להיות רכזות תרבות בקיבוץ :

- לדאוג שלמבוגרים יהיה מקום לשבת, שלילדים יהיה תפקיד בהצגות, לבקש מההורים להשגיח על הילדים, ולשכנע משפחות להצטרף לטיול ביום הבחירות.. לבקש עזרה טובה ושוב, לחלק משימות ולבדוק שבוצעו, להשלים עם העובדה שלא כל תוכנית תהיה "וואו" שלעיתים הדרך והעבודה המשותפת זאת התרבות האמיתית!

להיות רכזות תרבות בקיבוץ :

- לעבוד על אירוע חודשים ותוך שעה הוא מסתיים, להישאר תמיד בסוף, לסדר ולכבות את כל האורות, לעבוד עם בני נוער תוססים, לבנות לך צוות, לפתוח קבוצת ווצאפ "צוות תרבות", חלילה מלשכוח לקנות להם ציפורים, וכמובן לתגמל אותם בשעות עבודה. והכי מחמם את הלב, כשהם מסיימים תיכון והם מודיעים : "אני אבוא, אבל את לא רושמת לי שעות, באים בשביל הכיף".

להיות רכזות תרבות בקיבוץ :

- לסיים אירוע מוצלח ומיד לדאוג מה יהיה בשנה הבאה? בקיץ, להתחיל לתכנן את פורים, בספטמבר, כבר לסגור את חודש אייר. שנה מראש להזמין אומן לחג המשק, ובסיום מופע פורים להשביע את להב ורועי שגם בשנה הבאה הם איתנו.. להיות תמיד כמה חודשים קדימה ולדעת את התאריך הלוועזי של כל חג וחג, להקשיב בכל יום שישי לתוכניות התרבות ברדיו לכתוב ב"פתקים" בטלפון כל רעיון ששומעים, וכל שיר יפה שיכול להתאים ליום הזיכרון. לרשום במהלך השנה דברים שקורים בכדי לא לשכוח עד ערב סיכום שנה.

להיות רכזות תרבות בקיבוץ דתי :

- לבקש מהאומנים לבוא בלבוש צנוע, ואם צריך להביא לזמרת קרדיגן מהבית, לראות את המופע לפני שמביאים, ולהסביר שלא כל בדיחה תתאים לקהל שלנו וכמובן שירת נשים תמיד על הפרק...

להיות רכזות תרבות בקיבוץ :

- להכין לכל מי שמגיע אלינו שי "משלנו"-פופקורן, דבש, אבוקדו, שמן זית גבינות של יצחק ופקעות. במחשב רשימת תודות למשתתפים בכדי לא לשכוח אף אחד, רשימת מדליקי משואות לאורך השנים, רשימה של אנשי השנה מהשנים הקודמות, רשימות של משימות לקראת המרוץ /פורים/אירועי חודש אייר ועוד..

- בחודש שבט לבלות יום שלם בדרום תל אביב ברחובות 'מטלון' ו'כפר גלעדי' ולקנות את כל האביזרים להצגה של פורים, לשלוח את אלי לפני המרוץ לקנות מדליות.
 - להתפלל ולקוות שיהיה שקט באזור לפני אירוע גדול, ובכל שנה לפני פורים יש סבב קצר שמשבש את החזרות.
 - להכיר את האנשים ולדעת מה מתאים למי ולמי נוח לעבוד עם מי.
 - לעבוד עם הרבה מאוד אנשים טובים פה בסעד לאורך השנים, חלקם התמקצעו בתחומים שלהם ושיתפו איתנו פעולה בכתבה, תפאורה, תלבושות, הפעלות שונות כיבוד, הגברה, תאורה לקיחת אחריות על פרויקטים, הפעלות ילדים והרבה הרבה לוגיסטיקה.
- תודה לכם שבאתם לכבודנו, תודה ליוזמות האירוע ולכל מי שטרם והכין.
- הגיע הזמן להעביר את המפתחות לרכזות מקסימות נמרצות וצעירות, שאנחנו בטוחות שיעשו עבודה נפלאה. אנחנו פה לעזור..

תודה תודה - חמי ואיתי

צרכי העלאת מודעות - בתחום צרכים מיוחדים

הוזמנתי בשבוע שעבר כרכזת "אהדה", יחד עם הורים לבנים בעלי צרכים מיוחדים לערב מרגש במועצה: מדי שנה בשנה מארגנת המחלקה לשירותים חברתיים ערב שעוסק בהעלאת המודעות של הציבור למוגבלויות שונות.

השנה הגדילו לעשות, כי את הערב הנחו נער ונערה בעלי לקויות בעצמם, והנחו את הערב בטוב טעם. (רק חבל שחלק מהברכות גלשו לפוליטיקה).

בתוכנית היה מופע של להקת "יוצרים מיוחדים" מבית המפעל הרב נכותי בשדות נגב. לאחר מכן מחזה "מול כולם" סיפור אמיתי של נער המתמודד עם תסמונת טורט.

שאלתי את עצמי איך אנחנו כחברה יכולים להוסיף לאדם מוגבל טעם נוסף להקל לו על חייו הקשים?

לדוגמה: שח לי אדם עם צרכים מיוחדים שבילל שבת בסוף התפילה הוא יוצא מבית הכנסת, והדרדקים הקטנים גולשים בגלגליות אופנית וכד'. וזאת סכנת נפשות גם לאדם בריא. לולי אדם טוב אחד שמדי שבוע מפלס את דרכו כדי שלא ייפגע, הוא כבר מזמן לא היה מגיע לבית הכנסת. והרי גם אם ההלכה מתירה לנסוע באופנית וכד', הלא נועדה ההלכה גם להגן על האדם החלש?

ומעידים גם על מקרים של חוסר התחשבות בלקיחת אוכל בארוחת צהרים ובשוק חמישי/שישי שלא פעם דוחפים את הזקן והמוגבל.

אנא פתחו את העיניים ואת הלב, ויקוים בנו הפסוק **"לפני עני לא תתן מכשל, ויראת מא- להיך אני ה'."** [ויקרא יט]

כרכה שכתבה והקריאה אפרת רפל – פראווי באסימת הפרידה לרכלות התרבות

"ככה בקצב מתחיל יום חדש, דופק יישוב, הולם יושביו"

בחרתי לפתוח בשורה זו מתוך השיר שכתב סבי האהוב יחד עם ליפא אהרוני, שזכה בהוצאה מחודשת שאתן יזמתן ליום ההולדת של סעד.

חמי ואתי יקרות, במשך השנים שריכזתן את התרבות בקיבוצנו, אני חשה שנתתן לחיינו כאן מקצב מיוחד. לא רק עבודה, הספקים, יצרנות- דאגתן שנעצור לרגע, לחגוג את הטוב, להתאחד כשקשה, לזכור את מה שראוי לזכור, להתעלות לרגע מעל השגרה השואבת, ולהיות יחד. כביכול, בזמן שירותכן כרכזות התרבות, נודמזמה לה איזו מנגינה סמויה, רק חדי אוזן יוכלו להבחין בה, מנגינה שקושרת אותנו יחד, את מי שכאן עכשו, וגם את מי שהיה לשרשרת אחת של תושבי הקיבוץ ואוהביו: גם את מי שעזב אבל בליבו עדיין כאן, ומי שנפטר אך צאצאיו עדיין עמנו. תמיד השכלתן לשלב בעדינות וברגישות גם את העומדים עמנו כאן היום, וגם את מי שעזב, אך מרגיש חלק ממשפחת סעד.

לאחר כל נשף פורים, יצאתי בהתרוממות רוח של ממש, מההפקה המושקעת, מהתרבות ברמה הכי גבוהה שיש, מהחיבור בין הדור הצעיר למבוגר על הבמה, מהשיתוף של רבים מחברי הקהילה. חמי- לאורך שנים הצעת גם לי להשתתף, לא התייאשת, לא ויתרת, נגעה לליבי הזמנתך להיות חלק, נראה היה שאת לא מוותרת על אף-אחד, מציעה לנו להצטרף, ולגלות אגב כך אולי גם צדדים חדשים בעצמנו.

בפעילויות יום ההולדת לקיבוץ, יום העצמאות, הדלקת המשואות, יום הבנים – בכל כך הרבה הזדמנויות ניכר היה הכבוד שאתן רוחשות לותיקים והחשיבות שאתן רואות בהנחלת המורשת והזכרונות של סעד. ידעתן היטב איך לזקק את הטוב והיפה שבסעד ולהעביר אותו הלאה. הייתן ממש גשר בין-דורי ברגישותכן והבנתכן לאוכלוסיה המבוגרת, ובקשר היפה שיצרתן עם הצעירים וקירבתן גם אותם בפעילויות כמו מירוצי הקיבוץ ועוד.

"דופק יישוב, הולם יושביו"- כמו אחות או רופאה שאמונה על הדופק הקיבוצי. בוא לערב סיכום שנה, ותרגיש איך תמיד הכל דופק כמו שעון, יסודי, וכל אחד יודע את תפקידו, הסרטונים מושקעים ויצירתיים, ואת חמי, מנצחת על כל התזמורת בצניעות, כמעט בבדיחות ובענווה.

"רק בגלל הרוח" שר המשורר, ואכן כך. לא רק בזכות הרווחים, ולא בזכות הכסף – שכבודם במקומם מונח. בעיני הסיבה שסעד יכולה לאתגרים הכלכליים, הדמוגרפים והבטחוניים שלפתחה (דוגמא נוספת ראינו רק עכשיו בימים האחרונים)- היא בגלל הרוח, שקושרת אותנו יחד, ומאפשרת לרגע להרים מבט ולהסתכל על חיינו כאן ממעוף הציפור, לשמוע את המנגינה ששרו הדורות הקודמים, ולזכור, שגם כשהיה כאן רק אוהל, וצריף, ובית בטחון, היה גם אקורדיון, היה מעגל רוקדים והיתה שירה.

ובזכותה, בזכות האמונה, ובזכות חיי הרוח והתרבות, אנחנו כאן ממשיכים את השרשרת.

אתי וחמי אהובות, תודה שהייתן חוליה ענקית בשרשרת הזאת, שהחזקתן אותה בשבילנו, ושהזכרתן לנו מה חשוב.

באהבה ובהערכה,

אפרת רפל-פראווי

"מפגשים מהסוג ה'פיי' – סרט הלוי, או מצ'אק דא'לונ'ית

לקראת מפגש נוסף, (וטראומטי), עם הקופסה הכחולה, ביום שני הקרוב במועדון

(על פי מתווה הספר הנפלא של לאה גולדברג – "דירה להשכיר")

גם אם לא נאמין, זה נופל עלינו ממש בשבוע הבא, בו נתייצב כולנו בקלפי, ע"מ למלא בשלישית את החובה. סרתי לי אל כפר שקט ונִפְּה, השוכן בִּין פרדסים ושדות, שבו רבים וטובים בחרו בעבר ב-"בית", בן מעט (מאד) קומות. ביקשתי להכיר את הבית, לדעת מי הם המבקשים להיות דייריו, אלה שאולי הפעם יזכו בפיס ויצליחו לאכלס את קומותיו?

אין ספור מיזוגים ופילוגים, תככים ובגידות, בישלו ותחמנו נציגי "המגזר שלנו" בסבבי הבחירות האחרונות. הפעם..... **בקומה הראשונה** שוכן לו בבטחה, (במהלך שכלל מנה גדושה של אונס וחוצפה), הגבר המופקד על ביטחון האומה, (כולל אותנו, תושבי "עוטף עזה").

במפגש הראשון, נשר בבושת פנים ממש בסוף המרוץ, ולא זכה כלל להופיע, ברשימת האכלוס.

בשני, התכסה באדרת של צניעות וענווה, ונאלץ להסתפק בחדר צר בקומה שמספרה ארבע.

ואז, בהיערכות למפגש החדש, עשה שריר ל-"גדול מכולם", ללא רתע וחשש.

וכך זכה מן ההפקר לשדרוג בקומה, ומיד הבטיח בראש חוצות, לכול העם היושב בציון, שקט ושלווה.

בקומה השנייה - גר מי שתפארתו באה לו מימי גוש קטיף ו-"העקירה", הוא המופקד כיום על מערכת החינוך, שלכולנו מאד חשובה ויקרה.

האיש נמשח למשרה, במצוות רבנים "חשובים", ומאז משתדל להחזיר את כולנו לימים חשוכים.

חיבורים פוליטיים מוזרים ופליטות פה מביכות, הם המאפיינים אותו מאז, ולא נותר לנו, אלא לבכות.

בקומה השלישית – הפתעה! "מלכת הכיתה" המהוללה, שבידי איש אמונה הוותיק, למרחק נבעטה.

מה לא נאמר עליה, ועדיין ולא נשמע בעיר, היא האס שברוול, והיא תמגנט אליה כול בוחר, קשיש וצעיר.

בקומה הרביעית - קופצני כתמיד, אף פעם לא עוצר לנוח, שר התחבורה החדש, כולו מלא עוז, מפיץ בשורתו לכל רוח. לעולם לא ייתפש באמירה, או בהיגד שאיננו מובן, אבל שרעייתו תלד יחד עם בת פלישתים, בשום פנים איננו מוכן.

לקומה החמישית וצפונה, מכל עבר זורמים ונדחקים, כולם (בעיני עצמם), ח"כים נחשבים וראויים. רבים ורבות, טובים וטובות, עלו וירדו במפגשים הקודמים באותם שלבים ובאותם סולמות. הכול היה ועודנו כשר וישר ואין דבר מופרך, בדרך לעבור את אחוז החסימה, המבטיח והמבורך. האחד רכב בעבר על "כף של D-9", אך הפעם נאלץ להידחק לשוליים. השני, למרות שהסיר את תמונת הרוצח, נבגד בדקה ה-90, וחטף מנה אחת אפיים. בשעת ה-"ש", חיפשו נואשות "כוכבים" לתפארת הרשימה, נשים וגברים, ואפילו את "זקן הרבנים" ניסו להציב כיו"ר הכיתה.

אלה שזכו לבסוף בהגרלת "המחיר למשתכן", אוסף קוניוקטורלי מארבע מפלגות. שדעותיהם, זה על זה, ועוד חמור מכך, חיבתם זה לזה, על פי רוב, אינן נפגשות. שישה עד שמונה יזכו לבסוף בכרטיס היקר, כך על פי כול סקר ותחזית, וזה מביא בחשבון את המצטופפים בעורף וגם את העומדים בחזית.

ואני עומד ותוהה מול הקופסה הכחולה, מרים עיניים לשמיים ושואל את בוראי, האם זוהי אכן "כוונת המשורר", והאם למחרת בבוקר, אוכל עדיין להביט לעצמי בראי.

הכר את החקר – אלוות קצת אחרת..

קבלו את חברנו – ניסים דדון

מתי והיכן נולדת? נולדתי במרוקו בשנת 1934 בכפר קטן בשם "תחנאות" הממוקם כ 30 ק"מ ממרקש. נולדתי בחג החנוכה, ולכן נקראתי נסים.

ספר על זכרונות ילדות: גרנו בבית גדול, מעין מבנה ערבי מרובע ובתוכו שטח משותף. בבית גרו אמא זוהרה ואבא יחיאל ואחים של ההורים שלי. אין לי הרבה זכרונות מהילדות, היה לי אח קטן שחלה ואמא לקחה אותו מהכפר למרקש, אבל הוא נפטר בדרך והיא הביאה אותו ממרקש בידיים שלה, כשהוא לא בחיים.

אמא נפטרה בסוכות ובכדי להוציא אותה מפתח החדר בעזרת האלונקה, נאלצנו לפרק את הסוכה. כשאמא נפטרה, אבא יחיאל התחתן עם רחל ואז נולדה אחותי למחצה היחידה, מסודי.

בבית התגוררו בני משפחה רבים, ביניהם אחים ואחיות של ההורים. החדרים למטה היו מחסנים לאחסון והכנה של זיתים, יין ושטח לגידול בעלי חיים. גידלנו פרדה, חמור ותרנגולות. התפרנסנו מתוצרים שייצרנו, ביניהם שקדים, זיתים וביצים. ביתנו היה ממוקם לרגלי האטלס וליד הכפר זרם נהר. אח של אבא היה שולח אותי לכפר השכן להביא חלב. הייתי חוצה את הנהר בכדי להביא כדים של חלב. אני זוכר שעבדתי הרבה עם השקדים. היינו מכינים סוגים שונים של יין מכל מיני פירות, בעיקר תאנים וענבים, מהם היינו מכינים יין ועראק. אבא הכין יין ועראק והייצור היה בשיטה פשוטה - החומר שתסס הוכנס לסיר, מעליו סגרנו עוד סיר ואטמנו באמצעות קמח. מלמעלה חוררו את הסיר וצינור עבר לאמבטיה מקוררת, כך נוצר אידוי וע"י עיבוי נוצר העראק. העבודה היתה נעשית בכדי חרס גדולים, שהיו שקועים באדמה על מנת לשמור על טמפרטורה נמוכה ובחדר חשוך. את הענבים, התאנים והשקדים היינו קונים מהערבים שהתגוררו בצמוד לנהר שזרם ליד ההרים.

אני זוכר תעלה גדולה שהובילה מים מהרי האטלס לאזור מרקש. בתעלה הזאת היתה מופעלת טחנת קמח עם אבני ריחיים שגם את הטחנה הפעילו הערבים. בפסח לא היה ניתן לקנות מצות, לכן היו מכשירים את הטחנה להכנת לחם מהיר ללא תפיחה לפסח. היהודים היו הולכים לפני פסח ומכשירים את הטחנה.

בילדותי הלכתי ללמוד ב"חדר" בבית כנסת, שהיה בכפר. כנראה שלא אהבתי ללמוד ולכן הפסקתי ללכת. ב"חדר" היינו משננים פסוקים. אני זוכר גם שהמורה לימד לצייר בעזרת נוצה וביצה. הוא היה מוסיף חומר כחול מסוים לביצה והראה לנו לקראת פסח, ציור באמצעות ביצה. בכפר התגוררו כחמישים משפחות, כאשר כל הבתים עשויים מבוץ וקש. בתוך הכפר היה אזור שנקרא ה "מלאח" ובתוכו התגוררו כל היהודים. ב"מלאח" היה בית הכנסת שבו למדתי. מסביב התגוררו הערבים.

אמא היתה עסוקה בהכנת אוכל במטבח ואבא היה סוחר בזיתים, תאנים ושקדים וכן עוסק בהכנת יין ושמן זית. הכנו שמן זית בעזרת בהמה שסובבה אבן ריחיים, וכך מהזיתים היינו מכינים את השמן. בזמנו, היה אסור להכין משקאות אלכוהוליים כמו יין ועראק, לכן העבודה התבצעה בלילה, כשאת הפסולת היינו משליכים לנהר שלא יהיו עקבות.

בשבת כל משפחה היתה מכינה את סיר החמין שלה והיינו סוגרים את הסיר באמצעות בצק כך שהערבים לא יצליחו להכניס בשר לא כשר. את הסירים היינו מביאים לנקודה מרכזית בכפר, שנקראה "פרנה", כל משפחה היתה מביאה את הסיר למקום הזה, וסוגרים את התנור לכל השבת. את הלחם הערבים היו מכינים לנו והיינו מגיעים לקחת לחם חם.

השכנות עם הערבים תמיד היתה טובה. היה לנו בית קברות נפרד ליהודים. לפני שנים הייתי בביקור בבית ובבית הקברות ולא ניתן לזהות קברים, גם בית הכנת היה הרוס, רק הבסיס שלו נשאר. הבית בו גדלתי עדיין עמד, אבל היה סגור ולא היה ניתן להיכנס אליו. כאמור, הוריי נפטרו כשהייתי צעיר והעליה מהכפר התבצעה יחד עם אח של אבא, שלום בוסקילה. הלכנו למרקש, שם אני זוכר שקנו לי מעיל. ממרקש עברנו לקזבלנקה, לשם הגיע הדוד שלי, יוסף דדון, אשר אימץ אותי ולימד אותי להיות סנדלר. עבדתי איתו בחנות בקזבלנקה, במתחם גדול עם הרבה חנויות. גזרתי עורות לסנדלרים והייתי מחבר אותן לסוליה עם פטיש ומסמר, כיוון שלא היו אז מכוונות. החנות היתה בגודל של חדר שינה, כשבאמצע החדר היה שולחן משותף לשני בעלי המקצוע. את הנעליים היו תולים על הקירות. בכל יום, הבאתי באמצע היום את האוכל מהבית לחנות.

מקזבלנקה עברנו לאוג'דה, עיר על גבול אלג'יר. ויחד עם יוסף דדון הגענו לבית שריכוז אותנו במעין תחנת מעבר מאוג'דה לאלג'יר. באוג'דה בשנת 1948 היה פוגרום, ערבים רדפו את היהודים, אני זוכר שזרקו לי אבן על הראש וירד לי הרבה דם. אשה אחת אספה אותי אליה הביתה וטיפלה בי עד שדוד יוסף הגיע לאסוף אותי.

המעבר מאוג'דה לאלג'יר היה קצת בעייתי, אבל הצלחנו לעבור באמצעות אישור רפואי שדוד יוסף השיג. משם עברנו לאלג'יר בלילה, שם היתה תחנת ריכוז בה המתנו עד להמשך דרכנו.

מאלג'יר טסנו למרסיי במטוס ובמרסיי עלינו על אוניה בשם "העצמאות", זאת היתה הפלגתה השניה אחרי קום המדינה. האניה היתה צפופה מאד ונתנו לנו לאכול תפוז מארץ ישראל, או אולי כך סיפרו לנו שהוא מישראל.

הגענו למחנה המפורסם, "שער העלייה". כשנכנסנו לארץ איבקו אותנו עם "די. די. טי." ושהינו שם כשבועיים, במעברות. הדוד שלי הוציא את כלי עבודה וגם שם תיקנתי נעליים במטרה להרוויח כסף.

משם עברנו לירושלים לשכונת "מוסררה". לירושלים הגיע קרוב משפחה אשר העביר אותי לעליית הנוער בכרכור. הזיכרון שנשאר לי מכרכור, הוא ההליכה ברגל לפרדס חנה שם שיחקנו כדורגל באולם הספורט, את הכדור אלתרנו מבד.. מכרכור עברתי למקווה ישראל.

איך הגעת לסעד ומתי? התגייסתי לנחל והגעתי לסעד בגרעין ל"ו של הנח"ל. עבדתי חצי יום בנוי עם קייבוס וחצי יום למדנו. גרנו בפחונים מול הרפת. את אשתי שתחיה, הכרתי בתקופה זו, ויחד הקמנו משפחה בסעד.

מה התחביבים שלך? התחביב העיקרי שלי הוא הכנת יין. במהלך השנים בניתי מחסן מתחת לבית והכנתי יין מכל הבא ליד. יחד עם הילדים היינו דורכים את הענבים ברגליים. אני אוהב לטייל בארץ ישראל. את הצמחים והאדמה. בצעירותי הייתי עוסק בספורט וזה היה מחייה אותי.

מה גורם לך נחת? הנכדים שלי והיכולת לייצר דברים חדשים וכל מה שמאפשר לי להיות פעיל.

מה המוטו שלך בחיים? שיום המחר תמיד יהיה טוב מקודמו.

למה אתה הכי מתגעגע? לילדות שלא היתה לי.

איך אתה רואה את סעד בעתיד ואותך בסעד? סעד מתפתחת ומשתנה ואני לומד להתרגל לשינויים. אני מקווה שסעד תמשיך להתפתח ותלמד להסתגל להליכה בשבילים החדשים.

ראיינה: רות שגיא (הבת)

מהנצח בקהילה

ארץ הצבי- בשעה טובה עלו הטרקטורים על השטח והחלו העבודות לפיתוח שכונת "ארץ הצבי". הפיתוח יימשך כ-5-6 חודשים.

תרבות- פורים בפתח והצוות המארגן הכין פעילות ענפה ומשמחת לימי החג. טרם התגבש צוות לארגון יום הזיכרון ויום העצמאות- מי שמעוניין לקבל על עצמו את הארגון - יחידים/קבוצה, מוזמנים לפנות אליי ונסייע בכל מה שצריך.

חצרנות- החל מ-1 בפברואר הורחב היקף תפקידו של אלי סימון לאחריות כוללת לטיפול ושיפור נראות הקיבוץ בהיבטים מוניציפאליים: של ניקיון, מיחזור ונראות של המרחב הציבורי. בכדי שנצליח להביא לשיפור במרחב הציבורי אנחנו צריכים את עזרתכם גם בשמירה על הניקיון וגם להאיר את עינינו על פינות מוזנחות, מטרדים סביבתיים ומוקדים/חפצים הדורשים פינוי- מסי' הטלפון של אלי 052-8694577 או במייל simon_e@saad.org.il

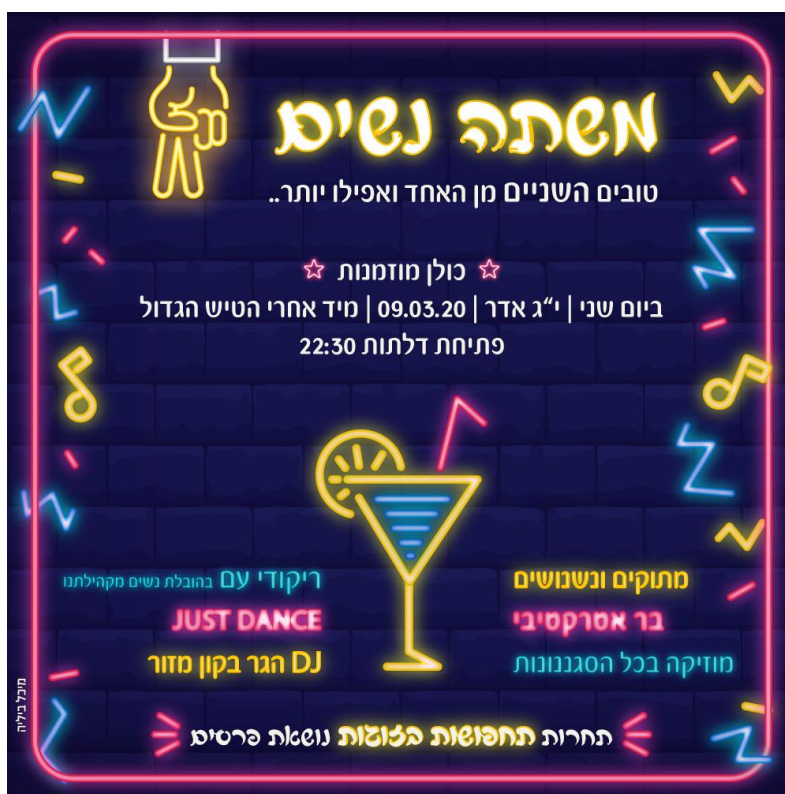
פסח מגיע!! לקראת פסח אנחנו ממשיכים את המסורת של הפנינג ניקיון הקיבוץ. אנחנו מחפשים מתנדבים שיהיו מעוניינים ביחד איתנו לארגן את האירוע- מוזמנים לפנות לאלי סימון או לתומר.

תהליך אורחות חיים- אנחנו לאחר מפגשי הציבור, לקראת סופ"ש הבא נפרסם את התוצרים מהמפגשים ואת המשך ההתקדמות בתהליך עדכון המודל.

איתור רכז/ת קליטה- מתוקה מסיימת את תפקידה בקיץ הקרוב לאחר הארכת הקדנציה בשנה. הנהלת הקהילה הקימה צוות איתור לקידום תהליך המכרז ואיתור מועמד/ים פוטנציאליים. המכרז לתפקיד יפורסם במהלך שבוע הבא.

שבת שלום!

תומר רכטמן

הסיפור מאחורי התמונה

רבים ענו נכונה על השאלה מהעלון הקודם: **"מי** הזוג שצולם ביום חתונתו בשנת 1959?". והתשובה: **זהבה ואברהם תירוש**. הם צולמו על עגלת החתונות הירוקה (שעמדה אח"כ שנים רבות בין גני הילדים). אבל איש לא ידע/זכר את הסיפור אותו מעלה חתן השמחה בעצמו, והרי הוא לפניכם..

חתונה מבויימת

מן הראוי לפתוח את הסיפור הזה בגילוי נאות וקצת מתמיה: התמונה הזאת של זהבה ושלי לבושי מחלצות חתן וכלה ומובלים במין כרכרה, לא צולמה ביום חתונתנו, ראש חודש תמוז תשי"ט, אלא בסתם יום של חול, כשבועיים-שלושה אחרי החתונה. אז מה הסיפור? הנה הוא לפניכם.

בכל "אשם" הגוף הנקרא קרן היסוד – המגבית היהודית המאוחדת, המוסד הכספי המרכזי של ההסתדרות הציונית, שעסק ועסק בריכוז תרומות למטרות שונות במדינת ישראל. באחד הימים הופיע בסעד צלם שבא לצלם סרט על קיבוץ דתי במטרה להפיצו בקהילות ישראל בעולם. צילם וצילם ולבסוף אמר שהוא רוצה גם לצלם חתונה בקיבוץ דתי. אמרו לו שתהיה כזו רק בעוד כמה שבועות (חתונת דבורה וחיים הרצל). "זה יהיה מאוחר מדי", אמר הצלם. "אין מה לעשות", השיבו לו.

ואז הוא שאל: מתי היתה החתונה האחרונה כאן? לפני שבועיים וחצי, ענו לו. ואיפה החתן והכלה עכשיו? פה בקיבוץ, היתה התשובה. יופי, צהל הצלם היצירתי, יש לי רעיון: שילבשו שוב את בגדי החתונה, נושיב אותם על פלטפורמה, נוביל אותם כביכול לחופה, כשחברים מלווים אותם בשירה ובריקוד - ונצלם.

וכך קרה שבאמצע עבודתי בדיר הצאן, מזיע בבגדים מדיפי ריח לא הכי נעים, הופיע אחד החברים והודיע לי שזהבה ואני צריכים להתחתן פעם שניה. נבהלתי ושאלתי: מה קרה? הרב לא היה מוסמך לחתן? ואז הוא סיפר לי את כל הסיפור דלעיל. שאלתי אם זהבה הסכימה והוא השיב בחיוב. הסכמתי גם אני.

רצתי להתקלח, לבשתי חולצה לבנה ומכנסי חאקי נקיים. את זהבה הלבישו במחשן הבגדים בשמלת הכלה הקיבוצית השיתופית. בינתיים נאספו כעשרה מחברינו מגרעין עלומים של זהבה ומגרעין הטירה שלי והובאה מרחבת המוסך, רתומה לטרקטור, גם הכרכרה המקושטת עדיין בענפים שהסיעה אותנו בחתונה האמיתית, והתהלכה יצאה לדרכה באחד משבילי הקיבוץ. וזה מה שאתם רואים חלקית בתמונה.

מה שאינכם רואים זה את חברינו המלווים אותנו מקפצים בעקבות הכרכרה, מוחאים כפיים, שרים ואחד (כרמונה?) גם מנסה לנגן בכינור. וכשנמאס להם התחילו לצעוק: "לחם עבודה! לחם עבודה!", כמקובל בהפגנות באותו זמן.

הצלם שרווה רוב נחת, לקח אותנו אחר כך לכרם ושם צילם אותנו בין הגפנים. לאחר זמן קצר קיבלנו ממנו כמה תמונות ענק נהדרות, בגודל שתמונות מוצגות בכניסה לבתי קולנוע. במשך השנים סיפרו לי מדי פעם אנשים המכירים אותנו, שראו את הסרטון או תמונות ממנו וההפתעה הגדולה שלי היתה כשהראו לי אותו באחת הקהילות היהודיות באיטליה. זה היה פיצוי נאות על הצילומים מחתונתנו האמיתית שצילם אחד מחברי סעד ושנשרפו רובן תוך כדי פיתוחם.

משנכנס אדר – מרבין בקדיחה

חסיד אחד שאל את רבו מה לעשות קודם אם פורים נופל ביום הבחירות, הרי פורים גם הוא 'יום בחירה'.

הרבי לא הסס ואמר "פשיטא. קודם תצביע: תדיר ואינו תדיר – תדיר קודם!"

הצביע לפרסום ה"צליט" – אלהוא שון

שעת סיפור בספריית הילדים

ביום ראשון הקרוב, ה' באדר, 1/3,

תתקיים שעת סיפור פורימית בספריית הילדים,

עם רונית ברט

בשעה 17.30 בדיוק.

בואו בשמחה, להתראות

מלי קסט

משלוח מנות קהילתי

לחברי קהילת סעד שלום רב!

בעקבות המשוב החיובי משנה שעברה על נתינת משלוח מנות קהילתי באופן אישי, החלטנו השנה להתמקד בגיבוש הקהילתי ולהטיל פור עבור כל משפחה ומשפחה. כל משפחה תקבל בהגרלה שם של משפחה שלהם יבינו ויתנו משלוח מנות (השנה לא יהיו מארזים מוכנים).

שימו לב - ברירת המחדל היא - שכולם משתתפים, אלא אם כן אומרים לנו אחרת! לכן, עליכם להודיע לנו אם אינכם רוצים בכך,

אפשר להודיע לנו במייל, מסרון, טלפון או על פתק זה עד ליום א' בערב, ה' באדר (1.4).

המטרה היא "איש לרעהו" ולא תכולת המשלוח, ולכן נבקש משלוחים צנועים. אם למישהו יש קושי בהבאת המשלוחים למשפחה, ניתן לפנות אלינו ואנחנו נסייע, בשמחה.

חברות הצוות: שביט הלפרין, בת חן חביבאן, אביבה לב, מתוקה לייכטר

הודעה לצוות משלוח מנות:

שם פרטי ומשפחה: _____ אינני מעוניינת/השתתף השנה במשלוח מנות קהילתי.